

Spis treści

Wstęp	7
1. Sytuacja problemowa	11
2. Podstawy teoretyczne i normatywne obronności	23
2.1. Wybrane aspekty teorii obronności państwa	23
2.1.1. Podstawowe terminy z zakresu obronności	23
2.1.2. Obronność jako dyscyplina naukowa	29
2.2. Strategie bezpieczeństwa Polski w latach 1989–2017	34
2.2.1. Budowa samodzielności strategicznej Polski	34
2.2.2. Samodzielność strategiczna Polski na przełomie XX i XXI wieku	38
2.2.3. System obronny Polski w XXI wieku w świetle dokumentów strategicznych	40
2.3. Przygotowania obronne w Polsce	48
2.3.1. Przygotowania obronne państwa – istota, dziedziny, zakres i zasady	48
2.3.2. Przygotowania obronne w Polsce – regulacje prawne	60
2.3.3. Przygotowania obronne w administracji publicznej	74
3. Doświadczenia i stan obecny przygotowań obronnych społeczeństwa polskiego	85
3.1. Przygotowania obronne społeczeństwa polskiego w latach 1918–1939	85
3.1.1. Tło historyczne	85
3.1.2. Przygotowania obronne społeczeństwa – zarys teoretyczny	90
3.1.2.1. Ustalenia terminologiczne	90
3.1.2.2. Siła narodowa	96
3.1.2.3. Edukacja obronna	101

3.1.3. Praktyka przygotowań obronnych społeczeństwa polskiego w okresie dwudziestolecia międzywojennego	103
3.1.3.1. Zarys problematyki	103
3.1.3.2. Regulacje prawne	106
3.1.3.3. Inicjatywy społeczne – Fundusz Obrony Narodowej	115
3.1.3.4. Kształcenie obronne	118
3.1.3.5. Przygotowanie psychologiczne społeczeństwa	123
3.2. Edukacja obronna w Polsce w latach 1944–1989	125
3.2.1. Wyjaśnienia terminologiczne	125
3.2.2. Rozwój szkolnictwa w Polsce Ludowej	130
3.2.3. Formy edukacji obronnej w okresie PRL	132
3.2.3.1. Szkoła	132
3.2.3.2. Organizacje	136
3.2.3.3. Harcerstwo	138
3.2.3.4. Hufce przysposobienia wojskowego	141
3.2.3.5. Kształcenie obronne oficerów rezerwy	143
3.2.3.6. Edukacja obronna poprzez media i kulturę	143
3.2.4. Reformy systemu edukacji obronnej w okresie PRL	144
3.3. Przygotowanie obronne polskiej młodzieży współcześnie	150
3.3.1. Ustalenia terminologiczne	150
3.3.2. Edukacja obronna w latach 90.	153
3.3.3. Edukacja obronna w Polsce na początku XXI wieku	154

4. Organizacje pozarządowe w systemie obronnym państwa	161
4.1. Organizacje pozarządowe – potencjał i możliwości	161
4.2. Organizacje pozarządowe w SOP – przegląd dotychczasowych badań naukowych	165
4.3. Wykorzystanie organizacji pozarządowych w systemach obronnych państw europejskich	169
5. Rozwiązania zwiększające poziom przygotowania obronnego społeczeństwa polskiego	175
5.1. Geneza i cel przygotowań obronnych społeczeństwa	175
5.2. Model przygotowań obronnych społeczeństwa	178
5.3. Zmienne wpływające na poziom przygotowań obronnych społeczeństwa polskiego	184
5.3.1. Powszechny obowiązek służby wojskowej	184
5.3.2. Edukacja młodzieży	187
5.3.3. Tworzenie i usprawnianie OCK	188
5.3.4. Przygotowanie gospodarstw domowych	196
5.3.5. Przygotowanie organizacji pozarządowych	198
5.3.6. Przygotowanie ośrodków kultury i ośrodków kultu religijnego	201
5.4. Przygotowania obronne społeczeństwa polskiego w opinii ekspertów	203
Zakończenie	207
Bibliografia	214
Spis ilustracji i tabel	235